

کد سند : AE/AB/HES/BR-RES/05/01
تاریخ تدوین: 1400/1/20 شماره بازنگری: 1
تاریخ بازنگری: 1402/1/20

مراقبت از تراکتوستومی

ناظر علمی: دکتر طباطبایی

دفتر آموزش سلامت

تأبستان 1402

- 5- سپس با یک گاز یا سواپ دیگر استومی را خشک کنید.
 - 6- پانسمان استریل تراک (فوم جاذب یا گاز استریل برش دار) را در محل استومی قرار دهید.
 - 7- بند یا نوار نگه دارنده تراک را تعویض کنید.
 - 8- آب آلوده را بیرون بریزید.
 - 9- دستکش ها را خارج نموده و دست ها را ضد عفونی کنید.
 - 10- مواد و وسایل مورد نیاز را تهیه کنید (سرم شستشو استریل ، سواپ پنبه ای یا گاز ، پانسمان استریل تراک ، تجهیزات ساکشن ، دستکش و ظروف یکبار مصرف برای شستشو و کیسه نایلونی برای وسایل کثیف)
 - 11- دستها را با محلول الکلی ضد عفونی کرده و دستکش بپوشید.
- نکته:** برای تهیه پانسمان یا گاز تراک ، گاز را با قیچی برش ندهید ، زیرا لبه های برش خورده و نخ های آزاد شده می توانند وارد استونی شده و موجب افزایش خطر عفونت شوند .
- در صورتی که گاز برش دار مخصوص تراک نداشتید می توانید گاز معمولی از آن استفاده کنید .

مراقبت از پوست اطراف محل برش و انجام پانسمان:

مراقبت از استومی همان تمیز کردن زخم محل استومی است که از بروز عفونت جلوگیری می کند . حداقل یکبار در روز (مثلا صبح ها بعد از بیدار شدن یا شب ها قبل از خواب) استومی را تمیز کنید . وقتی در محل استومی قرمزی پوست ، تورم ترشحات چرکی ، سفتی و درد در لمس وجود داشت (علایم عفونت) تعداد دفعات تمیز کردن استومی در روز را بیشتر و با پرستار مشورت نمایید.

مراحل انجام مراقبت :

- 1- مطمئن شوید بیمار در یک موقعیت راحت قرار دارد (بیماران هوشیار می توانند این مراقبت را خودشان جلوی یک آینه انجام دهند در صورت نیاز) وجود ترشحات در راه هوایی (ساکشن انجام دهید.
- 2- پانسمان قبلی را برداشته به رنگ ، میزان و بوی ترشحات توجه کنید و آن را درون کیسه نایلونی بیندازید .
- 3- سواپ پنبه ای یا گاز را با سرم شستشو آغشته نمایید و به آرامی اطراف استومی بکشید و ترشحات خشک شده را پاک کنید . در حین انجام این اقدامات توجه داشته باشید که لوله از جای خود خارج نشود .
- 4- استومی را از مرکز به سمت خارج تمیز کنید . ببینید استومی بیش از حد معمول باز نشده باشد هر سواپ یا گاز را بعد از استفاده بیندازید.

تراکئوستومی چیست ؟

بیمارانی که به مدت طولانی نیازمند حمایت تنفسی باشد نیاز به لوله تراکئوستومی خواهند داشت . جهت گذاشتن تراکئوستومی ، حفره ای در جلوی گردن و روی راه هوایی (نای) و در قسمت زیر طناب های صوتی ایجاد می کنیم . این حفره استومی نام دارد که لوله تراکئوستومی داخل آن قرار می گیرد بیمار می تواند از طریق این لوله تنفس نموده و یا سرفه کند و مراقبان بیمار نیز میتوانند ترشحات تنفسی وی را ساکشن نمایند مراقبت از این لوله جنبه های مختلفی را شامل می شود که در اینجا به بحث در ارتباط با آنها می پردازیم .

گرم و مرطوب سازی هوای تنفسی

بینی بطور طبیعی هوای تنفسی را گرم و مرطوب می سازد وقتی بیمار لوله تراکئوستومی داشته باشد دیگر هوا از بینی عبور نکرده و مخاط راه هوایی بیمار خشک شده و تنفس برایش مشکل می شود . در این بیماران می توان هوای تنفسی را با استفاده از فیلتر های گرم و مرطوب کننده بنام اچ ام ای (HME) و یا دستگاه بخور ، گرم و مرطوب کرد . اگر بیمار شما به دستگاه تهویه مکانیکی متصل نباشد باید از فیلتر های HME مخصوص تراکئوستومی (که مستقیماً به لوله تراکئوستومی وصل می شوند و محلی نیز برای اتصال لوله اکسیژن دارند) استفاده کنید . این فیلترها را می توانید از فروشگاههای تجهیزات پزشکی تهیه نمایید .

اگر بیمارتان به دستگاه تهویه مکانیکی متصل است نیز باید از فیلتر های HME استفاده نمایید که در مسیر لوله های تنفسی ونتیلاتور قرار می گیرند . این فیلتر ها باید بر اساس توصیه کارخانه سازنده در زمان مشخصی تعویض شوند .

مراقبت از کاف لوله تراکئوستومی

اغلب لوله های تراکئوستومی در انتهای خود یک بالون قابل باد شدن دارند که کاف نامیده می شود . باد کردن کاف ، مانع خروج هوای ورودی به ریه ها از طریق بینی و دهان شده و همچنین از ورود ترشحات موجود در بینی ، دهان و حلق به ریه ها جلوگیری می کند . برای تنظیم فشار کاف ، به یک گوشی پزشکی یک سرنگ بدون سر سوزن نیاز دارید ابتدا گوشی پزشکی را 2 تا 3 سانتی متر زیر محل استومی روی گردن بیمار قرار دهید . در این حالت اگر نشتی هوا از اطراف کاف لوله موجود داشته باشد .

منبع: برونر و سودارث-بخش تنفس 2020

شماره تلفن بیمارستان: 054-33295573

شماره داخلی: 1230 آدرس لینک آموزش به بیمار بیمارستان:

*آموزش-به-بیمار-و-ارتقای-

سلامت/https://alihos.zaums.ac.ir

صدای آن مشابه خرخر مقابل شنیدن است و اگر نشتی هوا وجود نداشته باشد صدایی شنیده نمی شود. سپس در حین گوش دادن به صدای نشتی هوا در جلوی گردن یک سرنگ 5 سی سی را که درون آن هوا کشیده اید، مطابق شکل به بالون تراکئوستومی متصل کنید و هوا را به آرامی بدرون کاف تزریق کنید تا زمانی که صدای نشتی قطع شود در این حالت فشار کاف مناسب است .

اگر صدای شنیده نمی شود نیز مقداری از هوای درون کاف را با سرنگ بیرون بکشید و به محض شنیدن صدای نشتی هوا ، دوباره به میزانی که صدا قطع شود کاف را باد کنید .

نکات مهم:

هیچگاه کاف را بیش از حد باد نکنید ، زیرا به نای بیمار آسیب می زند شما ممکن است فعلاً متوجه این آسیب نشوید اما بعد از بهبودی و خارج کردن لوله تراکئوستومی ، عوارض آن مشخص خواهد شد .

در مقابل اگر فشار کاف کم باشد نیز باعث عدم کارایی مناسب ونتیلاتور و عفونت ریه در بیمار می شود .

